

Пам'яті Олександра Кириловича Гулевського

27.10.1946–22.04.2022

In memoriam: Oleksandr K. Gulevsky

October 27th, 1946 – April 22nd, 2022

22 квітня 2022 року українська кріобіологічна наукова спільнота понесла непоправну втрату. Передчасно зупинилось серце видатного кріобіолога, колишнього завідувача відділу холодової адаптації Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України (ІПКіК НАН України), професора, доктора біологічних наук, заслуженого діяча науки і техніки України Гулевського Олександра Кириловича.

Уся наукова діяльність Олександра Кириловича була пов'язана з кріобіологією. Під час навчання О.К. Гулевського в Харківському медичному інституті (1965–1971 рр.), на молодого студента з великим потенціалом справжнього дослідника звернув увагу один з фундаторів ІПКіК НАН України Аполлон Максимович Білоус. Олександр Кирилович за рекомендацією професора Білоуса почав працювати у Фізико-технічному інституті низьких температур АН УРСР, а у 1972 р. — у відділі кріобіохімії Інституту проблем кріобіології і кріомедицини АН УРСР. Завдяки цілеспрямованості, наполегливості та неймовірній працьовитості вже у 1973 р. Олександр Кирилович захистив дисертацію і отримав науковий ступінь кандидата медичних наук, а за 13 років потому — доктора біологічних наук.

Наукові інтереси О.К. Гулевського були пов'язані з дослідженням молекулярних механізмів низькотемпературних перебудов білок-синтезуючого апарату клітин і мембран. Ним було виявлено закономірності, які дозволили обґрунтувати новий науковий напрямок у кріобіології — функціональну кріобіохімію біомембран.

Окрім таланту вченого, Олександр Кирилович володів лідерськими якостями, що дозволило йому протягом багатьох років успішно керувати науковими колективами на посаді завідувача лабораторії молекулярної кріобіохімії ІПКіК

On April 22, 2022, the Ukrainian cryobiological scientific community inevitably lost Oleksandr K. Gulevsky, a distinguished cryobiologist, former Head of the Department of Cold Adaptation of the Institute for Problems of Cryobiology and Cryomedicine of the National Academy of Sciences of Ukraine (IPC&C of the NAS of Ukraine), Prof., DSci (biology), Honored Worker of Science and Technology of Ukraine passed away.

Scientific activity of Oleksandr K. Gulevsky was entirely related to cryobiology. When studying at the Kharkiv Medical Institute (1965–1971), a young student with a great potential of a true scholar attracted the attention of Apollon M. Bilous, one of the founders of the IPC&C of the NAS of Ukraine. By his recommendation Oleksandr Kyrylovych first entered the Institute for Low Temperature Physics and Engineering of the Academy of Sciences of the UkrSSR, and in 1972 he was employed by the Department of Cryobiochemistry of the IPC&C of the Academy of Sciences of the UkrSSR. Due to his tenacity, perseverance and incredible hard work, in 1973 after defending his thesis, he was awarded the scientific degree as a candidate of medical sciences, and 13 years later – DSci (biology).

Scientific interests of O.K. Gulevsky were focused on studying molecular mechanisms of low-temperature rearrangements of protein synthesizing apparatus in cells and membranes. He discovered the regularities, enabling him to substantiate a novel scientific trend in cryobiology, namely functional cryobiochemistry of biomembranes.

Besides his talent in science, Prof. Gulevsky had extreme leadership skills that allowed him to successfully manage research teams for many

НАН України, а пізніше — відділу біохімії холодової адаптації, керівником якого він був з 1989 по 2022 рр.

Результати наукових досліджень, отриманих під керівництвом та за особистої участі О.К. Гулевського, представлено у понад 350 наукових працях. У 1990 р. Олександр Кириловичу Гулевському було присуджено премію ім. О.В. Палладіна АН УРСР за цикл робіт «Дослідження механізмів кріопшкоджень біологічних мембран», а в 2008 р. — почесне звання заслуженого діяча науки і техніки України.

За час роботи в ІПКіК НАН України професор О.К. Гулевський був членом вченої ради та спеціалізованої ради Інституту, а також членом редакційної колегії журналу «Проблеми кріобіології і кріомедицини».

Олександр Кирилович завжди був товариською, доброю та чуйною людиною. У пам'яті колег професор назавжди залишиться надійним порадником і професіоналом

Глибоко сумуємо з приводу цієї непоправної втрати та висловлюємо щирі співчуття родині Олександра Кириловича.

years, by heading the Laboratory of Molecular Cryobiochemistry of the IPC&C of the NAS of Ukraine, and later the Department of Biochemistry of Cold Adaptation (1989–2022).

The findings, obtained under his leadership and with his personal participation, were reported in more than 350 scientific papers. In 1990, Oleksandr K. Gulevsky was awarded the O.V. Palladin Prize of the Academy of Sciences of the UkrSSR for the series of works entitled as 'Investigation of cryodamage mechanisms in biological membranes', and in 2008 he received the honorary title 'Honored Worker of Science and Technology of Ukraine'.

While working at the IPC&C of the NAS of Ukraine, Professor Gulevsky was a member of the Scientific Council and the Specialized Council of the Institute, as well as a member of the Editorial Board of the 'Problems of Cryobiology and Cryomedicine' journal.

Oleksandr K. Gulevsky was a great colleague, sociable, kind and sympathetic person. Colleagues will always remember him, reliable adviser and an expert in his field.

We are deeply saddened by this inevitable loss and express our sincere condolences to the Oleksandr K. Gulevsky family.

